

Artikel 40 vragen

HVC & Warmtetarieven 2022

Dordrecht, 02-02-2020

Geacht College,

Naar aanleiding van de enorm gestegen tarieven voor het warmtenet voor 2022 en bestudering van de jaarrekening 2020 van HVC hebben wij vragen over de hoogte van het warmtetarief voor 2022 en de risico's die wij als gemeente lopen met de participatie bij HVC.

De vorige keer heeft u bij de beantwoording een aantal vragen samengevoegd. Zou u zo vriendelijk willen zijn, dit niet te doen en iedere vraag apart te beantwoorden?

Wij zien de beantwoording van de vragen zo spoedig mogelijk tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Fractie Beter Voor Dordt

Vraag 1:

In uw beantwoording van onze artikel 40 vragen in 2019 gaf u aan dat er ruimschoots voldoende afval was om de betreffende aansluitingen warm te krijgen. Impliciet betekent dit dat er geen andere brandstof van betekenis nodig was om de aansluitingen warm te krijgen. (Let op, we hebben het hier puur over de warmte.)

In de aankondiging van de tariefstijging voor 2022 spreekt HVC uit dat als gevolg van stijging van energie en gas, de warmte tarieven fors meestijgen.

Vraag 1A:

Betekent dit nu dat gas ingezet moeten worden om het warmtenet van directe warmte te voorzien? Zo ja, wat is dan de procentuele verhouding tussen restwarmte en gas?

Vraag 1B:

HVC is producent van energie. Hierbij gaat het om eigen gegenereerde energie uit afvalverwerking en wind- & zonne-energie. Kunt u nu eens uitleggen, waarom deze tarieven zo gestegen zijn? Wat is er dan gewijzigd in het productieproces? Hierin is toch niets veranderd?

Vraag 1C:

In de beantwoording van onze technische vragen geeft u aan dat de kale kostprijs nog vele malen hoger is dan de prijs die u nu doorberekent aan de consument. U geeft ook aan dat de koppeling tussen de gasprijzen en de warmte tarieven op termijn worden losgelaten. Hier schrikken wij enorm van. Dat betekent dat onze burgers op termijn een forse lastenverzwaring te verduren krijgen.

Citaat (uit uw e-mail de heer van der Linden, donderdag 13 januari 2022, 15:13)

“Koppeling warmtetarieven en gasprijs

De koppeling tussen de prijzen voor gas en warmte is wettelijk geregeld in de Warmtenet. De koppeling heeft tot doel om consumenten te beschermen tegen hoge warmtetarieven(niet-meer-dan-anders-principe). In de nieuwe Wet collectieve warmtevoorziening (Warmtewet 2) wordt geleidelijk de koppeling losgelaten. Tot die tijd blijven we, samen met de andere gemeenten in de regio, in gesprek met HVC over de betaalbaarheid van het warmtenet en de redelijkheid bij het hanteren van de tarieven.

De kostenstructuur van HVC is dus deels gekoppeld aan de gasprijs:

1. Nederlands warmtebedrijven halen hun warmte uit een veelheid van bronnen. Voor HVC is dat restwarmte van de afvalverbranding. Deze duurzame energie is duurder dan gas. Daarom wordt HVC voor het verschil (onrendabele top) gecompenseerd via SDE. Nu de gasprijs is gestegen, wordt het verschil kleiner en daarmee de SDE-subsidie lager. Dit betekent dat de kostprijs voor HVC stijgt.
2. De prijzen voor elektriciteit zijn gestegen, omdat ook die gekoppeld zijn aan de gasprijs. HVC gebruikt elektriciteit om de warmte vanuit de centrale naar de afnemers te pompen.”

Kunt u aangeven wat het tarief ongeveer moet zijn, om uit de kosten te komen. Wij begrijpen dat dit afhankelijk kan zijn van het aantal aansluitingen en verbruik. U mag hiervoor een matrixje maken. Wij willen duidelijkheid hebben, wat de burger op termijn te wachten staat! (Wij abstraheren nog van mogelijke energietoelagen e.d. die nog van toepassing kunnen zijn om de tarieven te drukken. Wij gaan bij onze vraagstelling uit van een echte kostprijs).

Vraag 1D:

In de beantwoording van onze technische vragen, legt u uit dat er sprake is van een subsidiehefboom. Wanneer de gasprijs stijgt, gaat de subsidie omlaag. Naar onze mening is dat toch een ietwat andere benadering dan alleen het doorgeven aan burgers dat als gevolg van gestegen gasprijzen en energieprijzen de kostprijs stijgt, maar dat terzijde.

In de jaarrekening zijn de verkregen subsidies verantwoord onder het kopje “Overige bedrijfsopbrengsten”. De specificatie hiervan is als volgt:

Citaat (ingekort): “De subsidie opbrengsten bedragen 20 miljoen en betreffen de SDE-subsidies over de BEC (12,1 miljoen), zonnepanelen (4,3 miljoen), elektriciteitsproductie 5^e lijn Dordrecht (1,8 miljoen) en slibinstallatie 1,7 miljoen.”

Dit zijn niet echt subsidies die betrekking hebben op het warmtenet van Dordrecht.

Hoe verklaart u nu uw subsidiehefboom theorie en hetgeen is gespecificeerd in de jaarrekening 2020?

Vraag 1E:

In de kop van de berichtgeving van HVC staat dat het gaat over de warmte netten in de diverse gemeenten. Wordt er nu één tarief gehanteerd voor alle warmtenetten?

Vraag 1F:

Indien uw antwoord “ja” is, worden dan niet de verliezen van het ene net verdisconteerd over de andere warmtenetten?

Vraag 1G:

Wat gaat er nu voor de burgers gebeuren, wanneer blijkt dat medio april de gasprijzen weer aanzienlijk dalen? Gaan dan de warmte tarieven omlaag? Zo nee, waar blijft dan dit surplus?

Vraag 2:

Zoals hiervoor al is vermeld, is HVC zowel producent als leverancier van energie. Hiervoor worden ook contracten afgesloten met energieleveranciers. Zie jaarrekening HVC 2020 (pagina 103 Niet uit de balans blijvende verplichtingen → Energie-posities) De laatste tijd zijn als gevolg van de enorm gestegen brandstofprijzen, kleine energieleveranciers door verkeerd inkoopbeleid, failliet gegaan. Stel: er wordt een enorm verlies gemaakt als gevolg van verkeerd inkoopbeleid.

Vraag 2A:

Gaat dit onderdeel van HVC dan failliet?

Vraag 2B:

Wie gaat dan deze verliezen betalen?

Vraag 2C:

Als dit onderdeel van HVC dan niet failliet gaat en het verlies door HVC gedragen moet worden deze verliezen verdisconteerd in de tarieven van vuilafvoer en warmtevoorziening? Kunt u hier eens een worstcasescenario voor schetsen. Wij willen weten welk risico de gemeente als aandeelhouder en garantsteller en daarmee ook de burger, voor risico loopt.

Vraag 3:

In de jaarrekening van 2020 staat op pagina 40 onder het kopje "Grillige en lage grondstofprijzen" het volgende:

Citaat: "al bijna 2 jaar zijn de wereldwijde grondstofprijzen erg grillig en relatief laag. Zo is ..... De toename van vervulling in metalen leidt er wel toe dat metaalstromen uit plastic, blik en drinkpakken en nascheiding steeds moeilijker afzetbaar zijn".

In de jaarrekening van 2020 staat op pagina 41 onder het kopje "Daling prijzen commodities" het volgende:

Prijsfluctuaties van elektriciteit en gas, maar ook van bijvoorbeeld grondstoffen zoals papier en metalen hebben een direct effect op de marge en de dekkingsbijdrage van activiteiten van HVC. HVC hanteert voor de verkoop van de geproduceerde elektriciteit en verkoopstrategie die het bedrijf beschermt tegen een neerwaartse prijsfluctuaties. Prijsrisico's op de verkoop van grondstoffen worden indien mogelijk bij de ontdoener van het afval belegd."

Vraag 3A:

Kunt u ons uitleggen wat dit betekent?

Vraag 3B:

Welk effect heeft dit gehad op het resultaat van HVC en waar komt dit tot uitdrukking? Wij kunnen deze namelijk niet vinden.

Vraag 4:

In de jaarrekening van 2020 staat op pagina 96 onder het kopje "Liquiditeits- en kasstroom mutaties" het volgende:

Citaat: "Het werkkapitaal is negatief, voornamelijk omdat de aflossingsverplichting op de langlopende financiering onder de kortlopende schulden is opgenomen. .... De balans van NV HVC kenmerkt zich door een lage solvabiliteit. Er is niet veel eigen vermogen aanwezig om resultaatschokken op te vangen."

Vraag 4A:

Wat betekent het voor de gemeente Dordrecht en haar inwoners als HVC niet aan haar betalingsverplichting kan voldoen gezien bovenstaande situatie?

Vraag 4B:

In het rapport staat op pagina 40 dat er onzekerheden en fluctuaties zijn. Opbrengsten van restmaterialen staan stevig onder druk. Op pagina 96 staat in het hiervoor genoemde citaat dat er niet veel eigen vermogen is om resultaatschokken op te vangen. De resultatenrekening laat de laatste 4 jaar in het eindresultaat niet veel fluctuaties zien. Hoe verklaart u dit? Waar zitten de genoemde fluctuaties dan?

Vraag 4C:

In hoeverre zijn de verliezen van de ene activiteit verrekend in de andere activiteit, waardoor de afnemer van die andere activiteit te veel betaald?

Vraag 5:

Op dezelfde pagina en onder hetzelfde kopje staat de volgende tekst:

Citaat: "De aandeelhouders hebben medio 2020 besloten om met inachtneming van een minimum solvabiliteit van 13% te streven naar een groei van de solvabiliteit en te streven naar een zodanige financiële positie van de onderneming dat er op termijn keuzemogelijk ontstaat om HVC te financieren zonder garantstelling".

Gekozen formulering is erg vrijblijvend.

Vraag 5A:

Wat moet de solvabiliteit zijn, zodat de garantstellingen voor de gemeente Dordrecht kunnen vervallen?

Vraag 5B:

Wanneer moet deze herfinanciering gerealiseerd worden en hoe hard is deze afspraak? De eerdere afspraak om dit in 2024 gerealiseerd te hebben, wordt klaarblijkelijk genegeerd.

Vraag 6:

In de begrotingen van Gevudo over de jaren 2021 en 2022 zien wij het volgende staan:

Begroting 2021 citaat:

Sinds 2018 is de gegarandeerde leenschuld van HVC toegenomen. Voor de hoogte van de daaraan gekoppelde provisie die Gevudo ontvangt is dat positief, voor de beoogde risicoreductie is het een trendbreuk. In 2019 is discussie ontstaan over de rol van HVC in de transitie en de omvang van daaraan verbonden investeringen in relatie tot financiering en garantierisico's. **Een eerder voorstel daarover van HVC naar de aandeelhouders is aangenomen, maar het uitgangspunt dat omstreeks 2024 HVC zelfstandig financierbaar zou zijn blijkt niet te combineren met de investeringsagenda van HVC op haar strategische warmte activiteiten.** Hoewel Gevudo zich bewust is van haar maatschappelijke rol en HVC bij energietransitie een prima partner kan zijn, vindt Gevudo dat ook het Rijk zelf een relevante faciliterende en financierende rol hierin moet pakken en de rekening/ risico's niet eenzijdig bij lagere overheden moet worden gelegd. De warmtelevering zal via een nieuwe Warmtewet verder worden gereguleerd en daarbij zijn de leverancier en eigenaren niet per se óók goed beschermd tegen mogelijk te eenzijdige besluitvorming vanuit de Rijksoverheid.

Begroting 2022 citaat:

“Gevudo kan haar invloed onder meer in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders aanwenden wanneer over zaken wordt beslist die maatschappelijke en financiële belangen van de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling raken. Gevudo is momenteel de grootste aandeelhouder; **echter van een grote zeggenschap is met een belang van circa 18% aandelen A en met de huidige statuten geen sprake. Door de uitgifte van aandelen B waarbij al extra is geëmitteerd, is het feitelijke stembelang momenteel rond de 15%.** Het is van belang met andere aandeelhouders het gezamenlijke draagvlak én de invulling van het partnerschap met HVC te blijven bepalen. **Het gezamenlijke draagvlak bepalen is inmiddels iets omslachtiger geworden, aangezien bij een aantal aandeelhoudende Gemeenschappelijke Regelingen er sprake is van uittredingen;** ook om eigen visies in de vergaderingen in te kunnen brengen. Nieuwe toetredingen leiden op enig moment tot verdere verlaging van stem- en garantierisico- en provisiebelang. Gevudo heeft zich wel uitgesproken over de onwenselijkheid van al te grote belangverwatering en latente discussiemogelijkheid van de opbrengstverdeling bij een eventueel verkoopbesluit te zijner tijd; echter vooralsnog wordt die opvatting binnen de aandeelhouderskring niet breed gedeeld. Gevudo is zelf voorstander van toetreding onder aandelenbezit; echter wél onder meer op basis van een bedrijfswaardering, waardoor de nieuwe aandelen zonder discussie over markconformiteit zouden worden verkregen.”

Vraag 6A:

De feitelijke doelstelling was om in 2024 zelfstandig financierbaar zou zijn. Vanwege de strategische investeringen in het warmtenet is dit nu niet haalbaar. Het oorspronkelijke doel van HVC voor de gemeente Dordrecht is afvalverwerking en geen warmtenet. Dit laatste is een prettige bijkomstigheid doordat er verbrandingsovens in onze gemeente staan.

Kunt u ons eens uitleggen waarom deze activiteit niet meer tot de kerntaken behoort en dat er enorme investeringen in warmtenetten elders worden gedaan, waarvoor onze gemeente mede-aansprakelijk is? Klaarblijkelijk vindt HVC het op dit moment belangrijker om fors te investeren en zelf geen weerstandvermogen te hebben, omdat de gemeenten garant staan.

Vraag 6B:

Zijn de risico's voor de gemeente Dordrecht nu feitelijk toegenomen? De zeggenschap in HVC is door allerlei verwateringen kleiner geworden. Anderen kunnen hierdoor meer het beleid bepalen, waarvoor onder andere de gemeente Dordrecht garant staat. De absolute garantiestelling neemt hierdoor niet af.

Vraag 6C:

Kunt u aangeven wat u met deze Gemeenschappelijke regeling nu feitelijk heeft bereikt?

Vraag 6D:

In uw beantwoording van onze artikel 40 vragen van HVC & Gevudo in 2019 geeft u aan dat de transparantie van de informatievoorziening bij HVC & Gevudo nog niet helemaal het juiste niveau had. In de behandeling van de begroting 2020 GR Gevudo geeft u op de website van de gemeente Dordrecht het volgende aan: Citaat:” Gevudo heeft nog onvoldoende zicht op deelresultaten van HVC, waaronder die van energie en warmtelevering-/ productie.”

Kunt u ons een overzicht verstrekken, welke informatie u nu wel krijgt, ten opzichte van hetgeen u twee jaar geleden niet had?

Vraag 6E:

Welke informatie heeft u nog niet die u wel moet hebben voor het uitoefenen van uw sturende rol als aandeelhouder binnen HVC & Gevudo.

Vraag 7:

In de jaarrekening van 2018 staat op pagina 120 het volgende:

Citaat:

“De ambitie van HVC is om haar maatschappelijke rol op het gebied van afvalscheiding en terugwinning van grondstoffen en energie te blijven vervullen voor onze gemeenten en waterschappen. Dat betekent naast een goede strategie en daarvan

afgeleide jaardoelen ook dat we de financiële huishouding van ons bedrijf goed op orde dienen te hebben. Omdat we een nutsbedrijf zijn en tegen aandeelhouders opereren, hebben we weinig reserves in het bedrijf opgebouwd. Onze aandeelhouders vinden dat we ruimte moeten krijgen hierin verandering aan te brengen zodat HVC in een veranderende markt minder kwetsbaar is. **Door efficiënt te werken en succesvol nieuwe initiatieven te realiseren, creëren we financiële ruimte voor het opbouwen van reserves waardoor we aan de ene kant beter bestand zijn tegen tegenvallers en aan de andere kant ook meer armslag creëren om nieuwe innovatieve oplossingen te kunnen realiseren om de positionering van HVC bij haar aandeelhouders in de markt te verstevigen.**”

In de jaarrekening van 2020 staat op pagina 142 hetzelfde citaat.

Vraag 7A:

Kunt u aangeven waarom de wens van de aandeelhouders om de solvabiliteit nog steeds niet is gerealiseerd aangezien op pagina 96 van de jaarrekening HVC 2020 staat dat er nog altijd sprake is van een lage solvabiliteit en dat schokken in het resultaat onvoldoende kunnen worden opgevangen?

Vraag 7B:

Wat moet er volgens u gebeuren om de solvabiliteit te verbeteren? De aangegeven strategie van de directie werkt klaarblijkelijk niet.

Vraag 8:

Deze vraag gaat over de verwerkingscapaciteit van de AEC in Dordrecht.

Vraag 8A:

Hoe groot is verwerkingscapaciteit van de totale AEC gevestigd aan de Baanhoekweg te Dordrecht?

Vraag 8B:

Hoeveel huishoudens kunnen op deze eenheid gemiddeld maximaal worden aangesloten en welke norm wordt hierbij gehanteerd? (Hoeveel ton afval is nodig om een huishouden gemiddeld 1 jaar van warmte te voorzien) Wij begrijpen dat HVC een heel andere normering gebruikt, maar deze normering moet omgebouwd worden naar de genoemde normering, zodat iedere lezer begrijpt wat er staat.

Vraag 8C:

Hoeveel huishoudens moeten er nu nog worden aangesloten en is hiervoor een plan van aanpak hoe deze uitrol gaat plaats vinden? (Welke wijk, nieuwbouw, etc. wordt wanneer overgezet op het warmtenet?)

Vraag 8D:

Het aantal kilo's restafval per inwoner bedraagt nu 197 kilo (zie jaarrekening HVC 2020 kengetallen). Volgens de overheid moet dit terug naar 100 kilo. Dit betekent dat er dan twee keer zoveel hoeveelheid moet worden aangeleverd om hetzelfde resultaat te behalen. Heeft HVC in die situatie nog voldoende afval om het aantal aansluitingen van warmte te voorzien?
